

35 wlgariter Arnø dicto de anno, jndiccione, mense, die, hora, loco, pontificatu quibus supra, presentibus honorabilibus et discretis viris dominis Olauo Botwidi perpetuo vicario ecclesie beate Virginis Vpsalensis · necnon Johanne Thyrkilli capellano ipsius dominj archiepiscopi antedicti testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

32 anno] *Ordet dubblerat, möjligen är ordet vid första förekomsten utprickat.* 34 Thyrkilli] *Bokstaven y efter rättelse från u.*

10457

1381 juli 19

Jakob Jakobsson Horn skänker såsom morgongåva till sin hustru Ingeborg Tykesdotter 40 mark svenska penningar i goda värdörar, för vilket han pantsätter sin södra gård i Örnabäckshult i Långaryds socken med alla tillagor. Om de skulle få barn ska nämnda gåva räknas som möderne och ej som fäderne. Skulle någon av makarna avlida utan att de fått barn, ska den som överlevt behålla gåvan med alla rättigheter, ohindrat av detta brev. Om det vid tiden för dödsfallet skulle visa sig att gården inte är värd 40 mark, ska gåvan till fullo betalas i goda värdörar till Ingeborg, om hon är den som är i livet.

Utfärdaren beseglar tillsammans med Tubbe Eriksson, häradshövding i Västbo härad, prosten herr Peter i Villstad och Arvid Petersson.

Orig. på perg. (20,0 x 10,7 cm, uppveck 1,4 cm; 13 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11953.

Regest: RPB nr 1612.

Jakob Jakobsson Horn ska troligen identifieras med den Jeppe Horn som förekommer i brev 1401 efter 10/4 (SD nr 50); se även SMV II, s. 519.

Om Tubbe Eriksson (fyrdelad sköld) se C. Härenstam, *Finnveden under medeltiden* (1946), s. 68–69 och s. 298 med not 45.

Angående Arvid Petersson (lejon) se L.-O. Larsson, *Det medeltida Varend* (1964), s. 392 med not 15.

Peter i Villstad omnämns som mottagare av legat i testamente 1371 15/8 (DS X, nr 80) och är sigillvittne i DS nr 8765, 9636 och 9930.

Omnibus presens scriptum cernentibus Jacobus Jacobsson dictus Hoorn salutem jn Domino sempiternam · Quoniam jn recuperandis donacionibus nupciarum · honor debitus et consuetus obseruetur · tenore presencium publice recognosco me predilecte consortj mee Ingeborgj Tykadotter · racione dotalicij dictj morghengawo xl^a marchas denariorum Sweu-
 5 orum jn bonis valoribus rite et legaliter contulisse · pro quibus sibi curiam meam australem jn Ønabeksholt parochie Langarydh sitam cum omnibus adiacenciis suis nullis exceptis prope positis vel remote jnpignero per presentes tali racione prehabita / quod, si inter nos Deo volente jnfantuli liberi fuerint procreatj, extunc predicta donacio ipsis pro matrimonio et non patrimonio vtique habeatur · Siquis vero nostrum · altero · sine liberis, quod absit, premortuo
 10 / supervixerit / jipse eandem donacionem pleno jure vtique retinebit / tenore presencium non obstante / prouiso eciam, quod si predicta curia tempore premorientis equiualens xl^a marchas jnventa non fuerit · extunc predicta donacio predictae Ingeborgj, si supervixerit, jn bonis

6 Ønabeksholt] *Med endast rudimentär krok, liknande prick, över initialbokstaven Ø.* 10 supervixerit] *Särskrivet super vixerit.* 11 prouiso] *pro-förkortningen efter rättelse.*

valoribus, vt premittitur, plenius persoluatur · Jn cuius rei testimonium sigilla discretorum virorum · videlicet · Tubbonis Erikson proloquutoris prowincie Vestbo · domini Petri jn Wiuilstadhum prepositj et Arwidi Pætersson cum proprio meo sigillo presentibus sunt appensa · Datum anno Domini M^occc^ol^oxxx^oprimo, jn sexta feria proxima ante festum beate Margarete virginis et martiris Eiusdem. 15

På baksidan: k: x vij

Sigill: nr 1 endast remsa; nr 2 runt av brunt vax, diameter 2,0 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 95): [.] Tobba Eri[...]; nr 3 spetsovalt av brunt vax, 2,2 x 1,7 cm (emblemsigill): S' · Petri · sacerdotis; nr 4 endast remsa. 20

17 Eiusdem] *Härefter radutfyllande tecken.*

10458

1381 juli 22

Stäkeholms slott

Riddaren Birger Ulfsson säljer i öppet brev 26 ²/₃ alnar jord i Segersgårde i Västerviks (Gamleby) socken (nu i Lofta socken) i Tjust som evig ägodel till Bo Jonsson, drots i Sverige, för 50 mark i svenska penningar i gängse mynt så gott att 6 mark gäller för 1 lödig. Utfärdaren erkänner sig ha mottagit hela köpeskillingen om 50 mark och förklarar Bo Jonsson och hans arvingar fria från alla krav efter denna dag, samt avhänder sig och sina arvingar egendomen i Segersgårde med alla tillagor och överlåter den till Bo Jonsson med arvingar på evig tid med full dispositionsrätt och utan ytterligare anspråk efter denna dag. Utfärdaren ger med detta brev härads-hövdingen i det härad där egendomen ligger fullmakt att ge fasta på egendomen på evig tid till Bo Jonsson eller dennes ombud med fastar som sig bör enligt landslagen och lovar att hålla alla delar av överenskommelsen.

Utfärdaren beseglar tillsammans med riddarna Karl Ulfsson av Tofta och Bengt Filipsson, vilka var närvarande då detta brev skrevs.

Orig. på perg. (26,8 x 23,5 cm, uppveck (nu utplanat) 2,6 cm; 25 rader), Linköpings stadsbibliotek, Stiftsbiblioteket. SDHK nr 11954.

Om riddaren Birger Ulfsson (Ulvåsaätten) se SRM s. 22.

Om sigillanterna Karl Ulfsson (Sparre av Tofta) och Bengt Filipsson (Ulv) se SRM s. 53 och 19.

Om orterna se DMS, Småland 4:5; för Segersgårde se ytterligare A. Rydström, Boken om Tjust (1912), s. 139 ff., och F. Lindberg, Västerviks historia I (1933), s. 52; för Stäkeholm se A.-C. Mattisson, Medeltida nordiska borg- och sätesgårdsnamn på -holm (1986), s. 40 f., Lindberg, a.a., s. 49 ff., och Chr. Lovén, Borgar och befästningar i det medeltida Sverige (1996), s. 137 f.

Om detta brev se Rydström, a.a., s. 141.

I brevs överdel har pergamentet skadats i veck och senare lagats på så sätt att ett flertal bokstäver blivit dolda i fogarna. Suppleringar har gjorts enligt sedvanligt brevformulär utan att detta kommenteras i apparaten.

Alla the mæn som thetta bref hœra æl[la] se helsar iac Birgher Vlfson riddare æuerdhe-
lika mæth warom Herra / Kennis iac oppinbarlika mæth thesso mino nerwaranda opno breue
swa fore æpterkomandom som nerwara[nd]om oc gœr allom mannom witerlikt oc konnught /
at iac mæth vilia oc bera[db]no modhe hafuer saalt oc oplatit til æuerdheli[ka] ægho / erlikom

2 oppinbarlika] oppin barlika utan avstavningsstecken vid radskifte.